

Knuden for alle!

Strategi for Knuden – Kristiansand kulturskole
2022–2029

Vedtatt i bystyret 09.11.2022

KNUDEN

Innhold

Forord	4
1. Strategisammendrag	7
2. Bakgrunn, formål, visjon og verdier	8
2.1 Opprettelse av Knuden og bestilling av strategidokument.....	8
2.2 Formål for Knuden	8
2.3 Planens tittel og Knudens visjon: Knuden for alle	9
2.4 Kommunens verdier: På lag – på stell – på hugget.....	9
2.5 Kommunens visjon: Sterkere sammen.....	9
3. Mulighetsrommet	10
3.1 Ny organisasjon	10
3.2 Nye bygg	10
3.3 Direktekommune for Den kulturelle skolesekken.....	10
3.4 Styrket samarbeid med grunnskole.....	10
3.5 Andre samarbeidsmuligheter.....	10
3.6 Knudens ansatte.....	11
3.7 Venteliste og restkapasitet.....	11
4. Utfordringsbildet	12
4.1 Undervisningstilbudets utstrekning.....	12
4.2 Undervisningstilbudets innhold	12
4.3 Knuden som arbeidsplass.....	12
4.4 Omstendelig å finne informasjon og søke elevplass	13
4.5 Sammensetning av elevmassen.....	13
4.6 Styring og skole-eiers ansvar	13
5. Delstrategier	15
5.1 Utviklings- og integreringsstrategien – Knuden for alle	16
5.2 Lokaliseringsstrategien – Kulturskolen der du bor	18
5.3 Produksjonshus-strategien – Produksjonshus i vekst.....	20
5.4 Læringsstrategien – Kunsten å lære	22
5.5 Alliansestrategien – Knuden – en lagspiller	26
5.6 Digitalstrategien – Knuden på nett.....	28
6. Oppfølging	30
6.1 Forutsetninger for endring	30
6.2 Bemanning og økonomi	30
6.3 Videre planarbeid	31
Vedlegg:	
A. Internasjonale, nasjonale og regionale føringer	32
B. Litteraturliste.....	34
C. Tidslinje for Knuden	36

Forord

En kombinasjon av kulturskole og produksjonshus er unik i Norge.

Kultur og underholdning er for mange det som fyller fritiden med innhold og livet med mening. For andre er kulturen et levebrød.

Samfunnet trenger institusjoner som utdanner gode rekrutter og et reflektert publikum.

I Knuden har vi begge deler:

Knuden er en kulturskole og et produksjonshus. Kulturskolen skal ha *læring* som fremste tjeneste. For produksjonshuset er gode *publikumsopplevelser* det primære. En kombinasjon av kulturskole og produksjonshus er unik i Norge, og gir synergier som styrker begge virksomheter.

I Norge er kulturskolen en viktig kraft for å innfri barns rettigheter slik de er formulert i FNs barnekonvensjon. Det er tilstrekkelig å peke på artikkel 31 «alle barn har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv» og artikkel 8 der «alle barn har rett til å ha egen identitet».

På Sørlandet har vi tradisjon for å ta disse rettighetene på alvor: Allerede i 1949 vedtok Søgne formannskap «å oppfordre folkeopplysningsrådet til å ta opp arbeidet med å tilrettelegge forholdene» for «å fremme musikklivet i bygda», og støttet deretter aktivt økonomisk folkeopplysningsrådets musikkopplæringstiltak. I Kristiansand vedtok formannskapet i 1962 å etablere en kommunal musikk-skole – og slik oppstod den første norske storbykulturskolen. Aktiviteten i kulturskolen var lenge sentrert rundt opplæring

i klassisk musikk. Siden tusenårsskiftet har tilbudet blitt sterkt utvidet – i første runde med rytmisk musikk, deretter med visuell kunst, teater og dans. Fagene som tilbys i kulturskolen skal nå også ta opp i seg de skiftende interessene i landskapet av kulturuttrykk hos barn og unge. Fellesnevneren for aktiviteten til kulturskolen er læring – men innenfor en forholdsvis vid tolkning av hva som er kunst og kultur.

Stortinget har i 2021 tilkjennegitt sine ambisjoner om retningen innen offentlig satsning på kulturskole og barne- og ungdomskultur i en egen stortingsmelding. Kristiansand kommune har tilkjennegitt sine ambisjoner gjennom å lage en unik konstruksjon som omfatter både kulturskole og produksjonshus under samme tak. Samtidig stilles nye bygg på Silokaia, Nodeland og Tangvall til rådighet for unges kunst og kulturytringer. Strategien for Knuden skal bidra til å forene de statlige og kommunale ambisjonene til attraktiv kunstnerisk skapende aktivitet for innbyggerne i Kristiansand, under mottoet «Knuden for alle».

Camilla Jarlsby
Direktør kultur og innbyggerdialog
Kristiansand kommune

Strategisammendrag

Knudens strategi består av 6 delstrategier. Disse er beskrevet i kapittel 5. Her følger et sammendrag av de viktigste veivalgene for Knuden i planperioden.

Knuden for alle!

Knuden skal nå bredere ut ved å gi tilbud til barn og unge innenfor flere interessefelt enn i dag – samtidig som man finner nye arenaer for eksisterende tilbud. Knuden skal levere en blanding av korte kurs og lengre undervisningsløp, og nye organiseringsformer skal prøves ut i undervisningstilbudet. For fordypnings-/talentelever utarbeides det en ny regional modell.

Knuden er en nær alliansepartner for grunnskolen

Knuden gir elevene profesjonelle kunst- og kulturopplevelser gjennom Den kulturelle skolesekken. Knuden skal samarbeide om grunnopplæringens musikkfag og øvrige praktisk-estetiske fag på alle skoler som ønsker det. Kristiansand kommune ønsker å bli en direktekomune for Den kulturelle skolesekken.

Nye bygg gir nye muligheter for faglig samarbeid og lokal utvikling

På Odderøya finnes det sterke fagmiljøer. Kilden og Kunstsilo er relevante for Knudens virksomhet. Knuden har, spesielt sammen med naboinstitusjonene, attraktive lokaler som kan ta imot arrangementer av nasjonalt kaliber. Kulturskolens lokaler på Søgne skole- og idretts-senter og Sygna kultursenter gir mulighet for faglig samarbeid i bydelene.

Kulturskolen er desentralisert

Knuden skal ha undervisningsvirksomhet på ca. 20–35 steder. Dette organiseres i en modell med hovedsete, bydelskulturskoler og satellitter. På hovedsetet og de 4 bydelskulturskolene er det stort fagtilbud – på satellittene et mindre omfattende tilbud.

Knuden er en god arbeidsplass

Knuden skal være en arbeidsgiver som tilbyr faste og store, helst hele, stillinger og et godt arbeidsmiljø. Knuden skal tilby variert arbeid og legge til rette for kunstnerisk frilansvirksomhet. Tjenester av mindre omfang søkes i første rekke løst gjennom institusjonssamarbeid og frilansoppdrag.

Knuden gir kulturopplevelser gjennom hele livet

Knuden ønsker en ny kulturell skolesekkordning for barnehage og prøve ut kulturskoleundervisning for voksne elever. For de eksisterende ordningene KulturRullator og Den kulturelle skolesekken ønsker Knuden å være en stor og seriøs samarbeidspartner for frilansfeltet på Sørlandet. I sum vil Knuden med dette gi et tilbud til alle generasjoner i Kristiansand.

Digital satsing

Knuden skal ha flere nye digitale fag, blant annet gaming og spillutvikling, og benytte digitale hjelpemidler i alle eksisterende fag.

Bakgrunn, formål, visjon og verdier

2.1 Opprettelse av Knuden og bestilling av strategidokument

På bakgrunn av kommunesammenslåingen i 2020 besluttet fellesnemda for Nye Kristiansand å samle tjenestene kulturskole, Den kulturelle skolesekken og KulturRullator/Den kulturelle spaserstokken i én samlet kommunal enhet. Knuden ble besluttet organisert i tre avdelinger med tilhørende fagseksjoner. Mange av de ansatte er også knyttet til en bydelskulturskole.

Kommunens planstrategi (vedtatt november 2019) og økonomiplan 2020–2023 (vedtatt desember 2019), danner grunnlaget for utarbeidelse av nytt styringsdokument for kulturskolen. Kulturutvalget vedtok 16.10.2020 (sak 68/20) prosjektplanen til utarbeidelse av nytt styringsdokument for Knuden – Kristiansand kulturskole.

2.2 Formål for Knuden

I Kristiansand kommune er formålet for Knudens tjenester definert slik:

Knuden er en kulturskole for barn og ungdom, hovedsakelig fra 7 til 20 år. Kulturskolen er det kommunale læringscenteret for musikk, teater, visuell kunst, dans, skapende skriving og teknologi. Knuden er også et produksjonshus med ansvar for konserter og forestillinger for byens yngste og eldste innbyggere gjennom ordningene Den kulturelle skolesekken og KulturRullator. (Sak 29/20 15.april 2020 i Kulturutvalget)

Dette medfører at Knudens virksomhet faller inn under flere formål og interesseområder enn en ren kulturskole. I et normalt driftsår har man mer enn 90 000 tilskuere på konserter og forestillinger og Knuden er dermed en av Sørlandets store forestillingsprodusenter.

2.3 Planens tittel og Knudens visjon: **Knuden for alle**

Stortinget adapterte Norsk kulturskoleråds slagord «Kulturskole for alle» til barne- og ungdomskulturmeldingen. Oversatt til lokale forhold er «Knuden for alle» denne planens tittel og skolens visjon. I dette ligger det ikke at alle barn og unge må gå i kulturskolen, men at Knuden oppfattes som en relevant og attraktiv aktør i Kristiansands kulturliv innenfor et bredt interessefelt med spesielt fokus på barn og unge.

2.4 Kommunens verdier: **På lag – på stell – på hugget**

Kristiansand kommunes verdier anses å utgjøre et tilstrekkelig sett med verdier også for Knudens del.

På lag forteller at man på Knuden både skal jobbe og trives sammen. Dette innbefatter at verdier som raushet og tillitt får spille inn. Om man ser ut over egen institusjon skal Knuden spille på lag med resten av kommunen, med skoleverket og regionens frivillige og profesjonelle kulturliv.

På stell viser til at Knuden skal ha oppdaterte, funksjonelle og transparente systemer. Dette være seg de interne systemene for samhandling og medbestemmelse, men også ordninger og systemer der Knuden møter sine søkere, elever, publikum og leverandører. I tillegg skal man ha alt på stell når det gjelder det formelle rammeverket som ligger til grunn for Knudens virksomhet: Kommunale og nasjonale styringsbestemmelser, økonomiske rammer og skole-eiers prioriteringer.

På hugget viser veien fremover. Knuden er tuftet på solid sørlandsk kulturell innovasjon gjennom 60 år. Det er naturlig at Knuden finner satsninger der man er nasjonalt ledende. Denne strategien skal peke ut retning for virksomheten for de kommende sju årene.

2.5 Kommunens visjon: **Sterkere sammen**

Kommunens overordnede visjon Sterkere sammen har også betydning for Knudens virke. Knuden er en virksomhet der flere kommunale tjenester har blitt til én organisasjon. Visjonen gir dermed et godt fokus: Her skal mulighetene til en større organisasjon spilles ut – samtidig som man har respekt for enkeltmenneskets muligheter, ressurser og tidligere erfaringer.

Mulighetsrommet

3.1 Ny organisasjon

I forbindelse med kommunesammenslåingen i 2020 fikk Knuden et nytt oppdrag, ny organisasjonsstruktur og medarbeidere i nye fagfelt. Fra å være en kulturskole for barn og unge, ble Knuden også et produksjonshus for scene- og turnéproduksjoner. Knuden produserer nå et stort volum kunstneriske produksjoner gjennom hele året for publikum i alle aldre.

Knuden har en egen produksjonsavdeling. Ved at profesjonalitet vektlegges ved produksjon av konserter, forestillinger og utstillinger, skapes nye muligheter for elever og ansatte. Ansatte som satser på kunstneriske karrierer har attraktive plattformer for profesjonell kunstnerisk utøvelse gjennom Den kulturelle skolesekken og KulturRullator. Mange av fagene i kulturskolen har utstillinger eller sceneopptreden som et sentralt uttrykk. Dette kan få forsterkede rammer og innhold ved hjelp av produksjonsavdelingen.

3.2 Nye bygg

Tidlig i planperioden vil tre nye bygg være tilgjengelig for Knuden: Hovedsete på Silokaia, Sygna kultursenter på Nodeland og Søgne skole- og idrettssenter på Tangvall. Senere i planperioden er det også å håpe at det finnes et kultur- eller skolesenter i bydel øst der kulturskolen har en sentral plass.

De tre planlagte byggene gir alle unike samarbeidsmuligheter: Bygget på Silokaia, med sine 5600 kvadratmeter – hvorav fem saler, gir muligheter for samarbeid med Kilden og Kunstsilo slik at man kan ta imot store og komplekse arrangementer. Likeledes vil naboinstitusjonenes ressurspersoner og kunstnere på Odderøya forøvrig ha faglige kapasiteter som befinner seg på nasjonalt og internasjonalt nivå. På Søgne skole- og idrettssenter gir samlokaliseringen med ungdomsskolen muligheter for samarbeid om undervisning og produksjoner. På Nodeland gir nærheten til Sygna kultursenter og bygdas fritidskulturliv muligheter for nye samarbeid. Nye bygg gir også muligheter for at institusjonens elever og lærere i større grad enn tidligere har rom med gode fasiliteter der de utenom undervisningstidene kan øve, møtes og planlegge: «Et sted å være, et sted å lære».

3.3 Direktekommune for Den kulturelle skolesekken

I dag må grunnskolene i Kristiansand forholde seg to leverandører av tilbud til Den kulturelle skolesekken (DKS): kommunen og fylkeskommunen. Ved å bli såkalt «direktekommune», vil kommunen, gjennom Knuden, selv kunne håndtere hele denne tjenesten – og dermed lette arbeidet for grunnskolen.

3.4 Styrket samarbeid med grunnskole

Kulturskolen har de senere årene hatt flere gode prosjekter der man samarbeider med kommunalområde oppvekst om den obligatoriske opplæringen i de praktisk-estetiske fagene og innhold i SFO. Andre kommuner, som Trondheim, har kommet enda lenger i slikt samarbeid. Et grunnskole-samarbeid der en stor andel av elevene får tilgang på Knudens fagressurser i sine alminnelige skoletimer vil kunne gi et reelt innhold til visjonen «Knuden for alle». Sett i sammenheng med punktet over om direktekommune, vil Knuden kunne bli en sentral serviceinstitusjon for grunnskolen, både for leveranse av kunstopplevelser og undervisningstjenester i praktisk-estetiske fag. En slik utvikling vil styrke kvaliteten i grunnskoleopplæringen og støtte opp om strategiene under retningsmålet «Kristiansand er en ledende kompetanseby hvor innbyggere bruker og utvikler sin kompetanse» i kommuneplanens samfunnsdel.

3.5 Andre samarbeidsmuligheter

Kulturskolene på Agder har tradisjonelt også vært gode på samarbeid gjennom tiltak som «Stryk på Sørlandet», «Lørdagsskolen» og felles fagdager for lærere. Sammen med Universitetet i Agder og kommunens profesjonelle kunstneriske institusjoner er det gode muligheter for at kulturskolene kan fornye sitt samarbeid, blant annet om fordypnings- og talenttilbud i flere fag.

Det er flere aktører som henvender seg til barn og ungdom med kulturaktiviteter i kommunalområdet kultur og innbyggerdialog. Gjennom samarbeid om aktivitet og utveksling av deltakere mellom Knuden, biblioteket, fritidsenheten og Samsen kan tilbudet til innbyggerne bli mer mangfoldig og av høyere kvalitet.

3.6 Knudens ansatte

Selv med stor satsning på nye bygg for Knudens virksomhet, er de ansattes faglige ressurser virksomhetens fremste aktiva. Kulturskolens ansatte er høyt verdsatt av sine elever og samarbeidspartnere. Langt de fleste lærerne i kulturskolen har deltidsstillinger. Dette betyr at dersom arbeidsgiver legger til rette for varierte og attraktive arbeidsoppgaver, gjerne også på formiddagstid, vil det være mulig at Knudens gode faglige ressurser kan komme enda flere innbyggere i Kristiansand til gode. I Stortingsmeldingen for barne- og ungdomskultur peker man på at kulturskolen også kan ha andre elevgrupper enn barn og unge. Det vil derfor være mulig å gi undervisning til både voksne og eldre i kulturskolen.

3.7 Venteliste og restkapasitet

Høsten 2021 var det 1993 barn og unge som ønsket kulturskoleplass i Kristiansand kommune. Av disse havnet 197 søkere på venteliste. Dette utgjør 9,9 % av alle søkerne.

På den andre siden var det i mai 2022 en restkapasitet på 57 elevplasser på enetimetilbud og 211 elevplasser på gruppetilbud, totalt 268 elevplasser.

Dette gir indikasjoner på at den totale kapasiteten til kulturskolen i stor grad kan favne alle på ventelisten dersom søkerne får god informasjon om hva som er ledig og søkerne er mer fleksible på hvilke tilbud man takker ja til.

Tallene fra mai 2022 er ikke direkte sammenlignbare med tallene fra oktober, siden en del elever faller fra i løpet av skoleåret. Disse kan ikke erstattes med søkere fra venteliste rett før sceneproduksjoner eller store prosjekter.

Elevtall og venteliste på individnivå

(En elev telles en gang uavhengig av antall elevplasser)

Elever	Gutter	Jenter	Elever totalt	Venteliste
under grunnskolealder	4	10	14	2
i grunnskolealder	604	1091	1695	183
over grunnskolealder	45	42	87	12
Sum elever	653	1143	1796	197

Knuden ønsker å ha store, helst hele, faste stillinger. Siden etterspørselen av tilbud endrer seg, vil kulturskolevirksomheten totalt sett samtidig både ha venteliste og restkapasitet. Med faste stillinger innenfor mange spesialområder vil mulighetene for endringer i tilbudsporteføljen være styrt av relativt langsomme mekanismer.

Viktige faktorer som avgjør kulturskolens elevkapasitet er størrelsen på kommunens økonomiske bidrag, tilbudets organisering (gruppe størrelse, frekvens og ukentlig lengde på undervisningstidene), ansattes kompetanse matchet mot søkerens ønsker og organisasjonens endringskompetanse.

Elevplasser og fagenes venteliste i Knuden

pr. 01.10.2021 (Tall fra GSI-statistikk)

En elev kan ha flere plasser. Dersom en elev har søkt om flere enn to plasser, er maksimalt 2 søknader ført i ventelistekolonnen.

	Elevplasser	Venteliste
Musikkfag	1235	232
Visuelle kunstfag	235	73
Teater	328	26
Dans	83	7
Andre kunst- og kulturuttrykk	222	21
Sum elevplasser/venteliste	2103	359

Utfordringsbildet

4.1 Undervisningstilbudets utstrekning

Bortsett fra de siste årenes forsøk med kortkurs der tilbudet foregår over eksempelvis en ferieuke, en helg eller noen få kvelder, er kulturskolens fag lagt opp slik at elevene gjennom et mangeårig opplæringsløp lærer seg sentrale ferdigheter i et kunstnerisk uttrykk – enten dette er musikk, scenekunst, visuell kunst eller andre kunstuttrykk. Det maksimale løpet for å kunne beherske et kunstuttrykk i kulturskolen varer i hele elleve år. Eleven kan begynne i Knuden på barneskolens tredje trinn og ende kulturskolekarrieren når man går ut videregående skoles tredje trinn.

En analyse viser at elevene som sluttet sist skoleår i gjennomsnitt hadde i 2,5 års elevtid bak seg da de sluttet. Mediantiden var enda kortere – ca. 1,5 år. Siden mange har et år med Sesam før de begynner på kulturskolens øvrige fag, vil snitt-tiden disse elevene være ett år lengre – altså 3,5 år i gjennomsnitt og 2,5 år i median. Kulturskolens tilbud er dermed rigget for vesentlig lenger elevløp enn det flertallet av elevene virkelig gjennomfører. De største frafallene skjer ved overgangen fra barne- til ungdomsskole og ved overgangen fra ungdomsskole til videregående.

4.2 Undervisningstilbudets innhold

Dersom «Knuden for alle» skal ha et reelt innhold, må kulturskolens tilbud føles tilgjengelig og attraktivt for et flertall av foresatte, barn og ungdom i kommunen.

For de yngste elevene bør tilbudet være tilgjengelig nært deres hjem eller skole. Eldre elever har en større «aksjonsradius» på ettermiddagstid. I planprosessen er det blant annet gjennomført en spørreundersøkelse blant grunnskoleelever på 6. og 9. trinn. Av undersøkelsen fremkom det at 30 % kjente til kulturskolens gjennom nå-værende eller tidligere deltakelse. 72 % av respondentene kjente ikke til skolens tilbud i særlig grad. Enda mer urovekkende er det at nesten like stor andel, 69 %, ikke fant dagens fagtilbud i kulturskolen «interessant å delta i».

Kulturskolen er en langsom utviklingsaktør: Det tar lang tid fra et ungdomskulturelt uttrykk oppstår til det finnes et kulturskoletilbud som dekker dette. Mange ungdomskulturelle uttrykk blir ikke realitetsvurdert som kulturskoletilbud.

4.3 Knuden som arbeidsplass

Flertallet av ansatte i Knuden er ansatt i deltidstillinger, mange har stereotyp arbeid og de aller fleste har mesteparten av jobben på ettermiddag/kveld. Fagledere har ofte arbeidstid både når ledelse, stab og støtte er på arbeid på dagtid og når lærerne er på jobb på kveldstid. Dette medfører at det tidvis er vanskelig å skille jobb og fritid samtidig som det er praktisk vanskelig å drive utviklingsarbeid på tvers av virksomhetens profesjoner når møteplassene samlet sett blir få.

4.4 Omstendelig å finne informasjon og søke elevplass

Søknad om elevplass på Knuden går gjennom skolens elevadministrative datasystem. Det er ønskelig at dette systemet for fremtiden bidrar til en enklere søknadsprosess. Logikken i systemet bør gjøre det lettere for elev A, med bosted B og interesser C, D og E å finne det nærmeste tilgjengelige tilbudet innenfor sine interessefelt. Slik systemet fungerer i dag er det lett at søkere blir veiledet inn i venteliste i stedet for inn i aktivitet. Dagens forbrukere er vant til på internett å hente informasjon, bestille tilgjengelige varer og tjenester – og betale i samme operasjon. Kulturskolens tjenester bør i større grad formidles sammenfallende med en slik bestillingslogg.

4.5 Sammensetning av elevmassen

«Knuden for alle» betyr at barn og unge reelt sett bør ha tilgang til et kulturskoletilbud uansett bosted, kjønn, husstandsøkonomi, helsesituasjon, religiøs overbevisning, foresattes kulturinteresse eller hvilket land barnet eller foresatte er født i. Selv om kulturskolen har fokus på å ha et åpent tilbud for alle, vil tilbudet for enkelte grupper føles både utilgjengelig og perifert i forhold til barnets/ ungdommens interesser. Knuden har forholdsvis god oversikt over hvilke grupper man når og hvilke man ikke når. Kulturskolen har i dag ikke et systematisk samarbeid med skolen, helse-vesenet, fritidsenheten, biblioteket, Samsen eller andre offentlige instanser som kan veilede barn og unge inn til et kulturskoletilbud.

4.6 Styring og skole-eiers ansvar

Grunnskolen er styrt av en mengde sentrale bestemmelser som læreplanverket, lærernorm, fag- og timefordeling, eksamensordning og andre føringer. Kulturskolen har ingen sentrale bestemmelser i lov eller forskrift utover en svært generell paragraf i opplæringsloven. Denne situasjonen skaper et behov for mange lokale avgjørelser. Disse må tas av lokal skole-eier. De lokale avgjørelser går på fundamentale forutsetninger som formål og dimensjonering, men også på mer detaljsaker som opptaksprosedyrer og lokalt samarbeid.

Skole-eier er delt i en politisk og administrativ gren. Den politiske styringen går fra kulturutvalget (med samarbeidsutvalget som høringsorgan), gjennom formannskapet opp til bystyret, mens administrative delen av skole-eierfunksjonen blir utøvet av kulturskolens ledergruppe, kulturskolens rektor, kommunalsjef kultur og idrett, kulturdirektøren og med kommunedirektøren som øverste myndighet. Disse forholdsvis lange beslutningskjedene medfører at Knuden i stor grad blir administrativt styrt.

dom/Def.

- Get up early
- Go to school in pajamas
- Have tea's birthdays a year
- Make Monday and Tuesday
- the weekend
- and
- be
- well
- breakfast
- lunch too
- dancing
- all the time
- pillow
- right
- at night
- Go to school in pajamas
- Have tea's birthdays a year
- Make Monday and Tuesday
- the weekend
- and

Delstrategier

Knudens muligheter og utfordringer, sett i sammenheng med nasjonale og lokale føringer, peker frem mot seks delstrategier for planperioden. Delstrategiene er delt opp i strategiske utsagn på formen «Slik vil ha det», som deretter eksemplifiseres og tydeliggjøres i flere punkter på formen «Slik gjør vi det». For at strategiens mål skal oppfylles er ikke «Slik gjør vi det»-punktene uttømmende, men disse peker ut retning for videre handling og bearbeidelse.

Delstrategiene har fått denne inndelingen:

Utviklings- og integreringsstrategien:
Knuden for alle!

Lokaliseringsstrategien:
Kulturskolen der du bor

Produksjonshus-strategien:
Produksjonshus i vekst

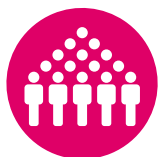
Læringsstrategien:
Kunsten å lære

Alliansestrategien:
Knuden – en lagspiller

Digitalstrategien:
Knuden på nett

5.1

Utviklings- og integreringsstrategien **Knuden for alle!**

Den første delstrategien, med samme tittel som planen og skolens visjon, tar for seg *inkludering og utvikling*. Delstrategien «Knuden for alle» hviler, når det gjelder kulturskolevirksomheten, på forutsetningene som legges i Stortingsmeldingen for barne- og ungdomskultur. Å skape et tilbud tilgjengelig for en større andel av barne- og ungdomsgruppene er sentralt her.

På basis av hva som fremkommer i kapitlet «Utfordringsbildet» er det begrenset hvilken appell kulturskolens nåværende fagportefølje har for å nå helt nye elevgrupper. Skal Knuden oppfylle den strategiske planens motto «Knuden for alle», bør derfor dette skje gjennom to hovedlinjer for kulturskolevirksomheten: 1. Gleden av å ha ferdigheter innen de tradisjonelle kulturuttrykkene bør oppleves av en større andel av barne- og ungdomskullene gjennom å trekke barnehage og grunnskole inn som arenaer. 2. Kulturskolen må være en troverdig læringspartner for ungdom innenfor flere (og stadig nye) kulturuttrykk.

I et utviklingsperspektiv ønsker Knuden å sammenligne seg med tilsvarende virksomheter ellers i Skandinavia. Virksomheten til Norges, Sveriges og Danmarks største kulturskoler oppfattes derfor i sum som en bransjestandard. Forestillingsproduksjon og -innkjøp slik dette i sum foregår i store norske kommuners kulturelle skolesekkordninger og kulturelle spaserstokkordninger (som i Kristiansand kalles KulturRullator) oppfattes som en bransjestandard for disse feltene.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
<p>5.1.1</p> <p>Knuden er en åpen og inkluderende arena som har plass til alle.</p>	<p>Skape et tilbud som er tilgjengelig uavhengig av bosted og økonomi, og der alle – uansett bakgrunn og funksjonsnivå – føler seg velkomne.</p> <p>Prøve ut nye aktiviteter og undervisningstilbud for alle aldre.</p> <p>Øke rekruttering fra grupper med lav deltakelse.</p> <p>Oppnå bedre kjønnsbalanse i elevmassen.</p> <p>Tilby korte kurs og verksteder i ferier og helger.</p> <p>Tilrettelegge aktivitet for å nå nye brukergrupper med fokus på livsmestring.</p> <p>Styrke tilbudet for elever med nedsatt funksjonsevne.</p>
<p>5.1.2</p> <p>Knuden har en forsterket rolle i undervisningen i grunnskolens praktisk-estetiske fag og relevante valgfag.</p>	<p>Sammen med kommunalområde oppvekst stille til veie tilstrekkelig kapasitet for å veilede og levere fagressurser til grunnskolen slik at de praktisk-estetiske fagene i grunnskolen styrkes.</p> <p>Utvikle og prøve ut en praktisk modell for samhandling om undervisningen i grunnskolens praktisk-estetiske fag der både grunnskolens og kulturskolens lærerpersonale på likeverdig måte inngår. Trondheim kommunes «Kulturdag» er et faglig forbilde.</p> <p>Kulturskolen vurderer sammen med grunnskolen om også musikkterapi skal være en del av tjenestene det skal samarbeides om.</p>
<p>5.1.3</p> <p>Knuden er en troverdig og spennende samarbeidspartner for ungdom med ulike interesser og ambisjoner.</p>	<p>Utvikle modell for dialog og samhandling med ungdom og Ungdommens bystyre slik at man kan utvikle nye tilbud allerede i tidlige faser av utbredelse av nye ungdomskulturelle uttrykk.</p> <p>Innlede samarbeid med fritidsklubbene, Samsen og andre aktører for å kunne ha en aktiv dialog med ungdom, utvikle tilbud sammen og utveksle deltakere til tilbud.</p> <p>Ha kurs og undervisningstilbud innenfor breddeprogrammet også for ungdom.</p> <p>Jobbe for at Knudens elever deltar på UKM, Ungdommens musikkmeesterskap, Ung musikk, Den Unge Scene og andre aktuelle arrangementer, festivaler og konkurranser – i et omfanget som står i forhold til kulturskolens elevtall.</p> <p>Samarbeide med kompetansesentrene om å videreutvikle tilbud og kurs som støtter kulturelt entreprenørskap og hele bredden av kultur- og underholdningsbransjen.</p>

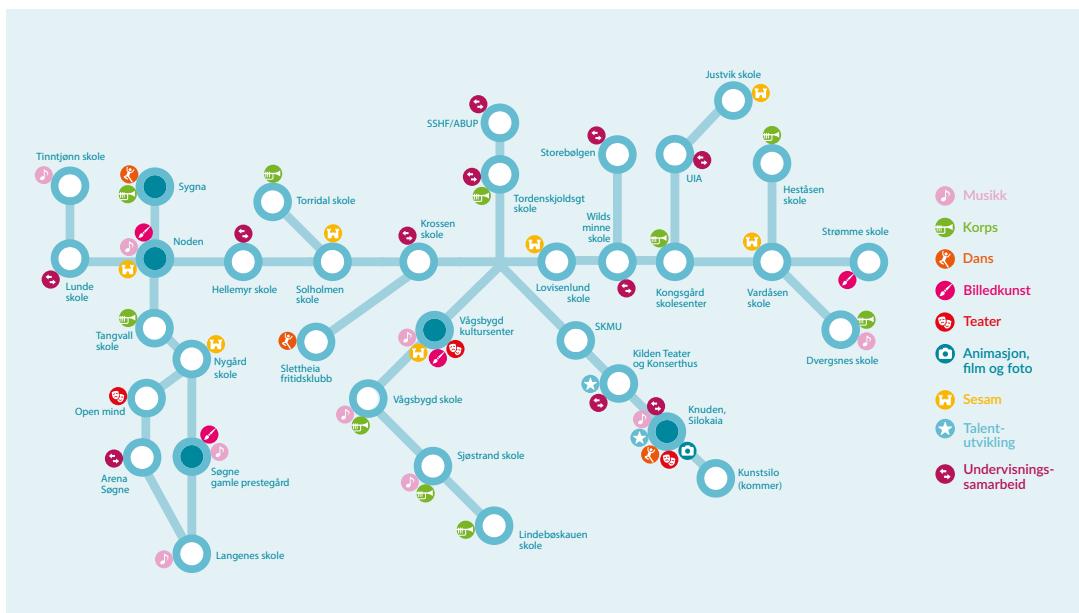

5.2 Lokaliseringsstrategien Kulturskolen der du bor

Denne delstrategien tar for seg *lokaliseringen* av kulturskolens aktiviteter. Knuden skal sikre at læring og opplevelse av kunst og kulturfag er lett tilgjengelig der man bor. Kristiansand skal ha et fullgodt tilbud i hele kommunen og er derfor ute på et stort antall undervisningssteder for å treffe barn og unge i deres nærmiljø.

Knudens tjenester ønskes geografisk organisert på følgende måte: ett hovedsete, fire bydelskulturskoler og ca. 20–30 satellitter. Hovedsetet er kulturskolen på Silokaia. Her er alle fag på kulturskolen representert, både innenfor bredde-, kjerne- og fordypningsprogrammene (ref. 5.4 læringsstrategien). Store deler av administrasjonen og produksjonsavdelingen er stasjonert her. Bydelskulturskolene tilbyr undervisning i alle bredde- og kjernefag og kan også utvikle egne tilbud. I tillegg har bydelskulturskolene en ansvarlig bydelskoordinator, egne bydelsmøter for ansatte, arrangementer og markeringer som foregår kun i bydelen. Satellittene tilbyr enkelte bredde- og kjernefag og undervisningen foregår på skoler, kulturhus og fritidsklubber rundt i hele kommunen.

Knudens hovedsete og bydelskulturskolene fungerer som ressursentre i sine nærmiljø. For å få de til å bli velfungerende er det viktig med god tilgang på ledelse og støttefunksjoner. Uansett om man får undervisning på hovedsetet, i en bydel eller på en satellitt skal læringsmiljø og utstyr være av sammenlignbar kvalitet for elever og ansatte. I strategiperioden vil Knuden jobbe for å få etablert en ny bydelskulturskole i bydel øst.

Lokalisering av Knudens tilbud skoleåret 2022/23 – også kalt «kulturskolemetroen»

Den kulturelle skolesekken (DKS) og Kristiansand KulturRullator har som praksis at de skal nå ut til hele kommunen med sitt kulturtilbud. Dette innebærer at alle grunnskoler og omsorgsinstitusjoner skal få besøk av DKS og KulturRullatoren gjennom året.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
<p>5.2.1</p> <p>Knuden har et fullgodt tilbud i hele kommunen.</p>	Organisere kulturskolevirksomheten i <i>hovedsete, bydelskulturskoler og satellitter</i> .
	<p>Videreutvikle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fire bydelskulturskoler i Vågsbygd, Tangvall, Nodeland og bydel øst • ett hovedsete (Silokaia) • ca. 20–30 satellitter på skoler og i andre egnede lokaler
	Finne fast lokasjon for bydelskulturskole i bydel øst. Vurdere tilhold i felles kultursenter eller samarbeid med en grunnskole.
	Tilby undervisning på bydelskulturskolene innen alle kulturskolens bredde- og kjernefag og ellers utvikle enkelte egne tilbud.
	Tilby undervisning ved hovedsetet på Silokaia innen alle kulturskolens fag, både bredde-, kjerne- og fordypningsfag.
<p>5.2.2</p> <p>Knudens desentraliserte struktur er en vel-fungerende ordning for alle ansatte.</p>	Lage en rimelig fordeling av belastningene en desentralisert struktur medfører blant alle ansatte.
	Gi god tilgang på ledelse- og støttefunksjoner på bydelskulturskolene.
	Ha gode informasjonsplattformer og rutiner slik at nødvendig informasjon blir kjent samtidig i hele kollegiet.
	Sørge for sammenlignbare forutsetninger for kvalitet på læringsmiljø og utstyr ved de ulike bydelskulturskolene, satellittene og hovedsetet.

5.3 Produksjonshus-strategien **Produksjonshus i vekst**

Denne delstrategien behandler Knudens *produksjonsvirksomhet*. Her produseres det forestillinger, konserter og utstillinger. Knuden er et produksjonshus i vekst som tilbyr opplevelser og aktiviteter av høy kvalitet til alle innbyggere i Kristiansand gjennom hele livet. Ved dannelsen av ny organisasjon hadde Knuden to hovedformål – å bidra til elevenes læring og gi gode publikumsopplevelser. Iblant kan begge disse formålene forenes i felles tiltak og satsinger.

Høy profesjonalitet og godt samarbeid i alle ledd er avgjørende for å være en av Sørlandets største og viktigste produsenter av kulturopplevelser. Knuden vil fra 2023 ha tilgang til nye lokaler i 3 bydeler og man vil få svært gode fasiliteter til å lage produksjoner av høy kvalitet.

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en ordning som er godt etablert i Knudens virksomhet, og man ønsker nå også å etablere et tilsvarende tilbud for barnehagene i Kristiansand.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
<p>5.3.1</p> <p>Knuden er en stor og viktig produsent av konserter, utstillinger og forestillinger på Sørlandet.</p>	<p>Drifte og utvikle en profesjonell og veldrevet produksjonsavdeling som blant annet samarbeider og støtte alle fagavdelinger og bydeler på kulturskolen.</p> <p>Levere elevproduksjoner av høy kvalitet, der alle elever skal delta på minst en produksjon per år.</p> <p>Sette av tilstrekkelig arbeidstid for ansatte til å delta i planlegging og avvikling av produksjoner.</p> <p>Samarbeide mer eksternt om nye konsepter og større forestillinger som gir lokal og regional oppmerksomhet.</p> <p>Bruke kommunens arenaer i nærmiljøene i større grad og samarbeide med lokale ressurser.</p> <p>Øke satsing på tverrfaglige elevproduksjoner.</p>
<p>5.3.2</p> <p>Knuden er en relevant og profesjonell produsent for Den kulturelle skolesekken (DKS) og ønsker å ta hånd om hele leveransen til kristiansandskolene gjennom å bli direktekommune.</p>	<p>Forankre prosessen om å bli direktekommune politisk.</p> <p>Arbeide for å etablere et DKS-tilbud for barnehager i Kristiansand i samarbeid med kommunalområde oppvekst.</p> <p>Styrke attraktiviteten til DKS som oppdragsgiver for det frie kunst- og kulturfeltet i kommunen og regionen.</p> <p>Formidle et variert kulturtilbud som er relevant og representativt for mangfoldet av elever i skolen.</p> <p>Vektlegge elevmedvirkning i programutvikling, gjennomføring og evaluering.</p>
<p>5.3.3</p> <p>KulturRullator tilbyr et mangfoldig kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet til omsorgssentre og institusjoner i Kristiansand.</p>	<p>Samarbeide med kommunens kulturinstitusjoner, kulturaktører og frivillige lag og foreninger om programtilbudet.</p> <p>Bruke flere av Knudens lærere og elever i KulturRullator-programmet.</p> <p>Prøve ut kunst- og kulturundervisning og -aktiviteter som et mulig tilbud på omsorgssentrene.</p> <p>Styrke attraktiviteten til KulturRullator som oppdragsgiver for det frie kunst- og kulturfeltet i kommunen og regionen.</p> <p>Vurdere å bli en regional aktør og ressurs for andre kommuner på Agder.</p> <p>Vurdere å tilby musikkterapi som en tjeneste til omsorgssentrene.</p>

5.4 Læringsstrategien Kunsten å lære!

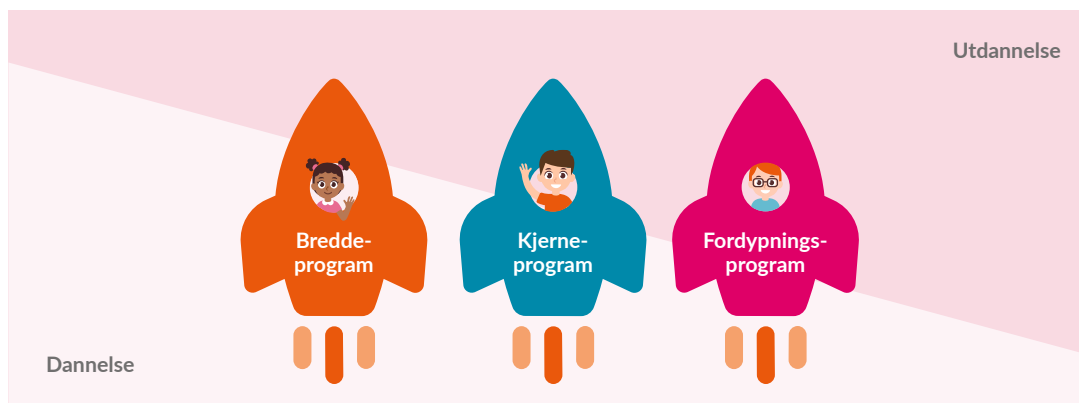
Hovedformålet til kulturskolens læringsstrategi er at elevene får et optimalt læringstilbud som er tilpasset deres interesser, forutsetninger, utviklingsmuligheter og samfunnets behov. Flere kommunale aktører leverer overlappende tjenester til barn og unge innenfor kulturfeltet. For eksempel kan tilbud innenfor teater, band, kor, gaming og koding gis både av kulturskole, kulturarena, fritidsenhet og bibliotek. Siden kulturskolen er en skole vil tjenestene ha andre innretninger enn hos de øvrige aktørene. På kulturskolen vil læring og systematisk ferdighetsutvikling være prioritert. I denne delstrategien behandles derfor hvordan Knuden fremstår som skoleaktivitet.

Knudens læringsstrategi bygger på *Rammeplanen for kulturskole – mangfold og fordypning* som er en faglig veiledning utgitt av Norsk kulturskoleråd. Rammeplanen gir retning for gjennomføring av tilbud for elever med ulike ambisjoner og behov. Rammeplanen peker på et gruppeorganisert *breddeprogram* – der elevenes kreative evner utvikles i ett eller flere kunstfag. I *kjerneprogrammet* går man mer målrettet inn på ferdighetsutvikling på begynner- og viderekomment nivå. I *fordypningsprogrammet* (også kalt *talentprogrammet*) skisseres tilbud til elever som har høye ambisjoner for sin faglig utvikling. Fordypningsprogrammet har opptaksprøve og tilbudet utvikles, finansieres og gjennomføres som et samarbeid med flere aktører. Knuden ønsker at rammeplanen er formelt styrende for kulturskolens faglige utvikling i Kristiansand.

Kulturskolen har, i likhet med skoleverket forøvrig, to hovedoppdrag: dannelse og utdanning. Dannelsesbegrepet beskriver forming av personlighet, menneskelig samspill og oppdragelse. I utdanningsbegrepet legger man utviklingen av ferdigheter, kunnskap og holdninger.

I kulturskolens tre programmer – bredde, kjerne og fordypning – vil vektingen av dannelse og utdanning variere ettersom programmene har forskjellige ambisjoner. Grensene mellom dannelse og utdanning vil likevel i mange sammenhenger oppleves som flytende og mange av kulturskolens aktiviteter vil være fremmede for begge formål.

En modell for programmene sine ulike vektlegging av dannelse og utdanning kan fremstilles slik:

Kulturskolens grunnleggende læringsyn støtter seg på prinsippene i *mesterlære, situert læring og læring som sosial praksis*.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
<p>5.4.1</p> <p>Knuden legger rammeplanen til grunn for sin læringsstrategi.</p>	<p>Tilby bredde-, kjerne- og fordypningsprogram innenfor skolens kunstneriske hovedretninger, hovedsakelig for elever mellom 7 og 19 år.</p> <p>Lage og publisere lokale læreplaner i alle kulturskolens fag og utarbeide modell for fordypning.</p> <p>Gjøre forsøk med bredde- og kjernetilbud for voksne.</p> <p>Synliggjøre alle tre programmene i Knudens planverk, budsjett og regnskap.</p>
<p>5.4.2</p> <p>Knuden har et bredt læringsperspektiv.</p>	<p>Læreren er faglig forbilde og mentor i elevenes læringsprosesser.</p> <p>Bruke elevsamarbeid, prosjekter, konserter, forestillinger og utstillinger som viktige bidrag i læringsprosessen.</p> <p>Utnytte restkapasiteten ved lokalene på Søgne skole- og idrettssenter, Sygna og Silokaia ved å gi elever fra ungdomsskolealder og oppover rom for å øve/trene utenom undervisningstimene.</p> <p>Innføre sterkere fokus på elevenes og foresattes medvirkning i elevenes læringsprosesser.</p> <p>Knuden legger til rette for nybegynneropplæring for eldre barn og unge innen ulike kulturuttrykk</p>
<p>5.4.3</p> <p>Knuden tilbyr varierte undervisningsformer.</p>	<p>Imøtekomme elevenes ønsker om varierte undervisningsformer, deltagelse i flere produksjoner og mer tilstedeværelsestid på kulturskolen.</p> <p>Disponere ledige stillingsressurser til kortkurs, prosjektundervisning og produksjon etter skolens behov og ansattes kompetanse.</p> <p>Søke samarbeid med Kristiansand symfoniorkester, Universitetet i Agder, Agder fylkeskommune og Den norske kirke om å kunne gi undervisningstilbud på flere musikkinstrumenter.</p> <p>Ha en gjennomarbeidet og forankret plan for ønsket utvikling vedrørende totalfordeling av elevplasser i ulike fag.</p> <p>Alle elever får jevnlig tilbud om samspill med andre.</p>

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
5.4.4 Knuden benytter ansatte med høy kompetanse.	Beholde kompetansekrav for lærere i kulturskolen tilsvarende bachelor- eller mastergrad med fagfelt som i vesentlig grad er relevant for undervisningsfag i kulturskolen.
	Legge til rette for at kollegafellesskap og samarbeid om undervisning og produksjon blir den viktigste læringsarenaen for ansatte.
	Forplikte lærere som ved ansettelse ikke har pedagogikk, metodikk, didaktikk i utdannelsen til å påbegynne PPU-utdanning innen tre år.
	Forplikte lærere som ved ansettelse ikke har erfaring eller utdanning i gruppeundervisning til å påbegynne relevant etterutdanning innen tre år.
	Sørge for etterutdanning og støtte for lærere som trer inn på nye undervisningsarenaer (f.eks. barnehage, grunnskole og SFO).
5.4.5 Knuden styrker skolens tjenester med en ny tilstedeværelsesordning for lærere.	Finne og utvikle aktiviteter som er relevant for lærernes arbeid (for eksempel erfaringsdeling, undervisnings-, produksjons- og prosjektplanlegging) og bruke tid og midler på internkursing og etterutdanning.
	Legge til rette for tilstrekkelig samarbeidsflater mellom lærere, stab, støtte, produksjon og ledelse.
	Legge vekt på mulighetene for blanding av fysiske og digitale møter for slik å minke tidstyver og spare miljøet for utslipp grunnet transport.
5.4.6 Knudens læringsarenaer omfatter også barnehage, grunnskole, SFO og omsorgssentre.	Utvikle og tilby kurs til barnehageansatte i relevante kulturformidlingsfag.
	Utvide kulturskoletilbudet i SFO-tiden på skolene der Knuden har etablert satellitter.
	Prøve ut kunst- og kulturundervisning og læringsaktiviteter i KulturRullatoren som et mulig tilbud på omsorgssentrene (i tillegg til konsert- og forestillingstilbudet som i dag produseres).

5.5

Alliansestrategien

Knuden – en lagspiller

Denne delstrategien omhandler *institusjonssamarbeid* og *allianser*. Det finnes to hovedformål for Knudens allianseinngåelse: 1. Knuden knytter seg til andre virksomheter for å lykkes bedre med å nå sine viktigste formål. 2. Knuden bidrar til at andre beslektede virksomheter kan nå sine mål.

Kulturskolen blir ofte kalt et *kommunalt ressurscenter* for læring i kunst- og kulturfag. I en slik tankegang vil ofte kulturskolen være den drivende kraften i samarbeidet. Slike samarbeid legger bånd på kapasitet både faglig, merkantilt og økonomisk. Summen av alle samarbeidsprosjekter og virksomhetens faste drift vil kunne etterlate et inntrykk av manglende fokus og sprikende ambisjoner. Det er derfor viktig at kulturskolens samarbeid og allianser har fokus på å underbygge Knudens sentrale strategivalg, og at det i alliansebyggingen er en likevekt mellom partenes innsats og utkomme – både faglig og økonomisk.

I bystyresaken om kulturskole fra 2018 (sak 201802433-4) er det tydelige forventninger til hvilke synergier som bør oppstå ved bygging av ny kulturskole på Silokaia. Det nevnes sambruk av lokaler mellom Knuden, Kunstsilo og Kilden, samskaping av nye aktiviteter, enkel tilgang til fagekspertise, publikumsutvikling og utvikling av nye arbeidsplasser.

I stortingsmelding om barne- og ungdomskultur bes det i klartekst om at noen kommuner tar ansvaret for regionalt fordypnings- og talenttilbud. I dagens situasjon er fordypningsundervisning finansiert av fylkeskommunen, universitet og Kilden – men med Kristiansand som eneste kommunale bidragsyter. Det er ønskelig å få flere kommuner inn i arbeidet med utvikling og finansiering av disse tilbudene. Kristiansand ønsker også i fortsettelsen her å ta en ledende rolle.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
5.5.1 Knuden på Silokaia øker Kristiansands verdi som en attraktiv kultur- og næringsdestinasjon.	Samarbeide med institusjonene på Silokaia om produksjoner, fag og merkantile tjenester og sammen tilby fasiliteter til kulturelle arrangementer av nasjonal størrelse.
	Samarbeide med Kilden og Kunstsilo om produksjoner, fagutvikling, merkantilt og teknisk personell.
	Utvikle et system for sambruk av lokaler mellom Knuden, Kilden og Kunstsilo som hensyntar Knudens egne behov.
	Inngå et bredt samarbeid med kulturaktører på hele Odderøya for å videreutvikle et sterkt kulturelt knutepunkt.
5.5.2 Knuden skal være en interessant aktør på arbeidsmarkedet – gjennom egne stillinger, stillingssamarbeid og oppdrag i frilansfeltet.	Jobbe for at grunnstammen av Knudens ansatte består av faste ansatte i store stillinger.
	Utfordre Kilden, SKMU, Universitetet i Agder, Vågsbygd videregående skole til å være med på utviklingen av samarbeidsstillinger.
	Knytte seg til fagressurser fra samarbeidsinstitusjoner gjennom samarbeidsavtaler eller frilansavtaler, og i mindre grad gjennom små faste deltidsstillinger i Knuden.
	Gå i dialog med kommunalområde oppvekst for å utvikle samarbeidsstillinger der den obligatoriske opplæringen i praktisk-estetiske fag i grunnskolen inngår.
	Legge til rette for at Knudens ansatte kan kombinere et fast ansettelsesforhold med kunstnerisk frilansvirksomhet – enten ved at det gis permisjon, eller ved at det gis rom for faste deltidsstillinger.
5.5.3 Knuden er en langsiktig, fremoverlent og positiv samarbeidspartner for fritidskulturlivet og andre kulturaktører i Kristiansand.	Bidra til faglig utvikling i tjenestene som leveres skolekorpsene. Vektlegge dette på samme måte som for tilsvarende aktivitet ellers i kulturskolen.
	Satse på klassisk korsang i samarbeid med Universitet i Agder, Vågsbygd videregående skole og Kristiansand domkirke.
	La fritidskulturlivet bidra inn i programmet til KulturRullatoren.
	Supplere fritidskulturlivet med utfordrende og attraktive tilbud for ungdom (f.eks. storband, band, strykeorkester, talent-tilbud, og ungdomskor).
	Samarbeide og samhandle med AKKS, Samsen, UKM, fritidsklubber og andre aktuelle samarbeidspartnere.
5.5.4 Knuden tar initiativ til en allianse på Agder for å lage et fordypnings- og talent-tilbud på nasjonalt nivå.	Søke kontakt med Arendal kommune, Kilden teater og konserthus, Vågsbygd videregående skole, Sørlandets kunstmuseum, Agder fylkeskommune og Universitetet i Agder for å lage og finansiere et best mulig felles fordypningstilbud.
	Invitere øvrige kommuner på Agder til å sende deltakere til fordypningstilbudene.

5.6 Digitalstrategien Knuden på nett

Denne delstrategien omhandler Knudens ambisjoner innenfor *digitale verktøy*. Disse brukes i hovedsak innenfor fire funksjonsområder:

- selve undervisningsformålet (for eksempel laptop som musikkinstrument, nettbrett som tegnebrett, foto- og filmredigering, komposisjon, gaming)
- kommunikasjons- og formidlingsverktøy (som lydproduksjon, digitale undervisningstimer, livestreamer av konserter, utstillinger og forestillinger, elektroniske læringsplattformer, digitale møter, e-post, formidling av læreplaner og undervisningsstoff)
- medium for markedsføring, salg og analyse (for eksempel hjemmesider med tilbudsinfo, påmeldingssider, markedsføring av forestillinger og billettsalg)
- administrasjonsverktøy (felles kalendere, timeregistrering, registrering av elevfremmøte, økonomisystem, saksbehandlingssystem og rombooking)

Innenfor alle disse fire områdene ligger det utviklingspotensial. Pandemien som kom i 2020 tvang Knuden til å ta i bruk data- og kommunikasjonsteknologi man knapt hadde benyttet tidligere, både innenfor undervisning, digitale produksjoner og for dialog mellom ansatte. Denne nyskapingen kan og bør videreføres.

Knuden er en stor kulturvirksomhet og det er avgjørende å ha strukturerte digitale flater for samtale og samhandling. Knudens system for elevsøknader må videreutvikles slik at det blir lettere enn i dag for foresatte og elever å finne passende tilbud.

Det er en målsetting at alle ansatte på Knuden har digitale ferdigheter og utstyr tilpasset sin jobbfunksjon. Knuden skal være en kulturskole som benytter digitale uttrykk og arbeidsformer i eksisterende fag og utvikler nye digitale fag i årene fremover.

Slik vil vi ha det:	Slik gjør vi det:
5.6.1 Knuden har strukturerte digitale flater for samtale og samhandling.	Ha den interne digitale samtalen, samhandlingen og dokumentdelingen mellom ansatte på samme plattform som kommunen forøvrig.
	Fortsette med en blanding av fysiske og digitale møter med ansatte slik at møtedeltakelse muliggjøres for et størst mulig antall.
	Vurdere å innføre elektronisk læringsplattform for elever og lærere (LMS).
5.6.2 Knuden har en brukervennlig og profesjonell informasjon- og markedsførings-plattform for alle sine tjenester.	Ha et påmeldingssystem som i større grad automatiserer elevopptaket, veileder søkere til ledige plasser og gir mulighet for direktebetaling.
	Dele og utveksle informasjon på utvalgte sosiale medier der brukerne og foresatte er til stede.
	Sammen med de andre storbykulturskolene utfordre leverandøren av elevadministrativt datasystem til å videreutvikle dette i tråd med behovet.
5.6.3 Knuden benytter digitale uttrykk og arbeidsformer i eksisterende fag og utvikler nye digitale fag.	Utarbeide prosjekter/produksjoner der digitale uttrykk står sentralt i fagseksjonene.
	Etablere flere heldigitale fag.
	Gi elevene muligheter til å arbeide med å uttrykke seg i digitale kunstformer.
	Gi skoletilbud for spill-interesserte barn og unge.
	Tilgjengeliggjøre produksjoner via strømming på Knudens plattformer.

Oppfølging

Med denne strategien presenterer Knuden for første gang etter kommunesammenslåingen i 2020 en samlet strategi for kulturskolen og produksjonsvirksomheten. Det er et ønske at dette strategidokumentet skal bygge bevissthet rundt Knudens virksomhet og skape større eierskap og forutsigbarhet om driften både for ansatte, skole-eier og samarbeidspartnere. For å nå målene i strategien må Knuden samarbeide med andre kommunale enheter, interne utvalg og råd, andre kulturskoler, det profesjonelle og frivillige kulturliv, elever og foresatte.

Knudens rektor, avdelingsledere og fagledere har et særlig ansvar for å forankre og gjennomføre retningsmålene i planperioden slik de er tilkjennegitt med utsagn som «Slik vil vi ha det» og «Slik gjør vi det». Knudens ulike medvirkningsarenaer – som drøftinger, medbestemmelsesmøter, høringer og samarbeidsutvalgsmøter – har ansvar for å følge opp planen og bistå til å realisere retningen som er staket ut. Fordi Knuden er en fusjon av mange virksomheter og kulturer må det i planperioden jobbes videre med felles forståelse av virksomhetens identitet gjennom kommunikasjon, involvering, men også faktiske beslutninger. Strategien må forankres i rulleringen og utvikling av nytt kommunalt planverk der dette er relevant.

6.1 Forutsetninger for endring

Å implementere en strategisk plan vil ta tid og krever både endringsevne og endringsvilje. Nyskaping og utprøving krever økonomisk stabilitet og handlingsrom. I Knuden må alle ha en åpen holdning til læring, ny kunnskap og forbedrede ferdigheter: eleven, læreren, produsenten, stab- og støttemedarbeideren og lederen. Knudens utvikling må lene seg på kunnskap om egen praksis og forskning innenfor feltet. Endringer krever tilførsel av kompetanse. Det må derfor tilbys relevante faglige kurs og etterutdanning.

Slik det nevnes i alliansestrategien må valg av allianse- og samarbeidspartnere ha strategisk fokus og være fokusert på en likevekt mellom partenes innsats og utkomme. Administrativ skole-eier må ha en aktiv rolle i å hjelpe til med styringssignaler der strategien trenger klargjøring og der overordnede veivalg må tas.

6.2 Bemanning og økonomi

De føringer og satsinger som er omtalt i strategien vil i hovedsak gjennomføres innenfor kulturskolens gjeldende budsjetttrammer, med noen unntak. Større engasjement i grunnskolen er en viktig suksessfaktor for strategien «Knuden for alle». For at dette samarbeidet skal lykkes, må man ha en faglig ressurs tilgjengelig som har innsikt i grunnskolen organisering av fag og timeplan – i tillegg til at man har kunnskap om hvordan kulturskolens faglige bidrag skal utvikles og hvordan det praktisk koordineres med grunnskoleundervisningen. For å starte opp dette vil det medføre en minimum 50 % administrativ stilling delt mellom kulturskolen og grunnskoleavdelingen i kommunalområde oppvekst.

Knuden er både en kulturskole og et produksjonshus. For begge disse formålene vil informasjonsteknologi prege stadig mer av hverdagen, både når det gjelder e-læring, innholdsproduksjon til sosiale medier, informasjonstavler, websider og markedsføring. Det må derfor ses på om kapasiteten for arbeidet i skjæringspunktet mellom teknologi, kommunikasjon og markedsføring bør styrkes i planperioden.

Knuden ønsker å prøve ut nye undervisningsformer og lage tilbud for nye elevgrupper. Konseptet «Fargespill», som er overført fra Kilden til Knuden, ses som godt egnet for å være et slikt virkemiddel. Her er det ennå ikke avklart finansiering. Knuden ønsker å arbeide for å bli direktekommune i DKS og etablere et DKS-tilbud til barnehager i Kristiansand. Dette kan ikke gjennomføres uten økt driftsbudsjett, som dermed er en forutsetning for å få satsingene gjennomført. En slik satsning må klargjøres i en handlingsplan.

6.3 Videre planarbeid

Strategien er en overordnet plan som omhandler mange fagfelt og temaer innenfor kulturskolens ansvarsområder. Det er behov for å konkretisere strategien innenfor noen fagfelt og at disse følges opp med egne handlingsplaner.

Følgende planer er tenkt utviklet som oppfølging av strategien:

-
- Handlingsplan for Den kulturelle skolesekken
-
- Handlingsplan for marked og kommunikasjon
-
- Modell for regional fordypning/talent
-
- Plan for DKS-tilbud for barnehage
-

Det må også lages en milepælsplan for resultatoppnåelse innenfor de 6 delstrategiene samt underveisevalueringer som viser om Knudens faktiske utvikling skjer i henhold til planens intensjon og innhold. Evalueringsopplegg utarbeides sammen med administrativ skole-eier. Kulturutvalget orienteres om resultatet av evalueringene minst 2 ganger i løpet av planperioden, hvorav én skal være en sluttevaluering.

Internasjonale, nasjonale og regionale føringer

Stortingsmelding 18 (Meld.St. 18 2020–21)

Norges første stortingsmelding for barne- og ungdomskultur, «Oppleve, skape, dele», ble lansert våren 2021. Det er særlig fire temaer som løftes frem i meldingen: Medvirkning, like muligheter for deltakelse, et relevant og representativt kunst- og kulturtilbud samt samhandling og koordinering.

Hovedbudskapet i meldingen er at alle barn og unge skal få medvirke i kunst- og kulturpolitikken, at alle barn og unge skal få sjansen til å være med på kunst- og kulturtilbudene de er interesserte i, og at kunsten og kulturen som blir laget for barn og unge er av høy kvalitet. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken er sentrale virkemidler for å nå disse målene og viktige temaer i meldingen. Kunnskapsgrunnlaget for stortingsmeldingens behandling av kulturskolen forelå allerede i 2019. Dette var utarbeidet av Telemarksforskning og NTNU på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet og hadde tittelen «Kultur + skole = sant».

Rammeplan for kulturskolen: Mangfold og fordypning

Norsk kulturskoleråd utarbeidet i 2016 en rammeplan for kulturskolen, Mangfold og fordypning, som er et verktøy for hver enkelt kommune for å kunne ivareta og garantere kvaliteten til den lokale kulturskolen. Denne planen er tidligere vedtatt som retningsgivende i de tidligere kommunene Søgne og Kristiansand.

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en nasjonal ordning som sørger for at alle skoleelever i Norge får oppleve kunst og kultur av profesjonell kvalitet hvert år. Kunst- og kulturopplevelsene kan gi elevene nye erfaringer og perspektiver som er en del av deres utvikling. De viktigste virkemidlene staten har for å påvirke DKS-ordningen er de nasjonale målene for ordningen, finansieringen fra spillemidlene til kulturformål og oppgavene Kulturtanken har for å følge opp ordningen på nasjonalt nivå. Den kulturelle skolesekken er fra statlig hold delt opp i to ulike driftsorganisasjoner: En kommunal del og en fylkeskommunal del. Disse er driftet som to selvstendige organisasjoner, hvorav den kommunale innsatsen er lagt til Knudens tjenesteportefølje. I direktekommuner er det kommunen alene som drifter Den kulturelle skolesekken.

Den kulturelle spaserstokken/ KulturRullatoren i Kristiansand

Den nasjonale ordningen ble etablert i 2007 og er en oppfølging av Meld. St. 25 (2005–2006) fra Helse- og omsorgsdepartementet og avtalen om konkretisering av Omsorgsplan 2015. Gjennom Kulturløftet II var det et mål at Den kulturelle spaserstokken ble permanent. Den kulturelle spaserstokken er en felles satsing fra Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Det er Kulturdepartementet som forvalter ordningen, og kommunene bevilges penger gjennom et tilskudd basert på folketall. Fylkeskommunen er saksbehandler for dette tilskuddet.

Regionplan Agder 2030

I Regionplan Agder 2030 skisseres et fremtidsbilde av en region hvor «samarbeidet har utløst kulturens potensial for å skape regional stolthet, sosial inkludering og økonomisk utvikling». Dette bør kunne reflekteres i tilbudet innen kunst, idrett og kulturarv. Det er et mål at alle innbyggere har like muligheter for å delta og utvikle egne kreative evner og talenter. I planen settes det fokus på gode digitale løsninger for å øke barns og unges deltakelse på kulturelle møteplasser. Man bør videreutvikle bibliotek, museer, kulturskoler med mer som viktige kulturelle arenaer for aktivitet, læring, debatt, mangfold og inkludering. Målet er at tettheten av kunstnere og kulturarbeidere er den høyeste i landet utenfor Oslo.

Utviklingsplan for Kristiansand kulturskole 2015–2019

I den tidligere utviklingsplanen for Kristiansand kulturskole ble det blant annet lagt vekt på samlokalisering i sentrum, fleksibel undervisningsmetodikk, tverrfaglig arbeid samt videreutvikling av talentsatsingen. Tiltakene fra planen er enten gjennomført eller er under videreutvikling i Knudens nye strategidokument.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel «Sterkere sammen – Kristiansand mot 2030» viser Kristiansand som en foregangskommune på grønn omstilling der by- og stedsutvikling fremmer kompakte sentra med gode kvaliteter i byrom og innbyggernes nærmiljø. Dette gjøres ved å skape gode møteplasser sammen med byens kunst- og kulturinstitusjoner, profesjonelle kunstnere, kulturliv, kommunale tilbud, universitets- og studentmiljøene samt frivilligheten.

Kristiansand er inkluderende og mangfoldig. Alle innbyggere skal oppleve økt livskvalitet, mestring, tilhørighet, trygghet og inkludering og små levekårsforskjeller. Det legges derfor til rette for at alle innbyggere kan delta aktivt i kunst-, kultur- og fritidsaktiviteter. Man sikrer at alle barn og unge er inkludert og har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, samt at alle får et sammenhengende læringsløp og gis aktivitetsmuligheter ut fra egne forutsetninger.

Kristiansand er skapende og kompetent, en regionhovedstad og drivkraft i regionen. Dette gjør Knuden ved å videreutvikle Kristiansand som regionalt tyngdepunkt for kulturliv.

FNs bærekraftsmål

Kunst og kultur behandles, litt overraskende, ikke eksplisitt i FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene oppfattes likevel så sentrale og allmenngyldige at de er naturlig å inspirere så og si enhver offentlig strategi. Knuden skal gi et tilbud som fremmer god psykisk helse, livskvalitet, god utdanning, mulighet for senere yrkesvalg og bidrag til forståelse og innsikt i andre kulturers uttrykk. Likeledes skal Knuden bidra til at samfunnet gjøres inkluderende og at barn og unge skal trygges i sin oppvekst. På bakgrunn av dette er det naturlig at strategien særlig knyttes til bærekraftsmål 3. god helse og livskvalitet, 4. god og lett tilgjengelig utdanning og 11. bærekraftige byer og samfunn.

Avgrensninger og avhengighet til øvrige lokale og regionale planer

LIM-strategien i kommunen «Det er mennesker det handler om!» er basert på LIM-planen for Agder. For Kristiansand kommune innebærer likestilling at alle, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion eller livssyn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsuttrykk eller kjønnsidentitet har mulighet for samfunnsdeltakelse på like vilkår. Dette er viktig både for å dra full nytte av ressursene i samfunnet, og av rettferdighetshensyn.

Kristiansand kommunes strategiplan for oppvekst «Sterkere sammen for barn og unge» har som overordnet målsetting at alle barn og unge skal oppleve et godt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer deres trygghet, læring, trivsel og helse. Hovedmålet er å skape et samfunn som fremmer helse og livskvalitet i hele befolkningen og som utjevner sosiale helseforskjeller.

Litteraturliste

Mangfold og fordypning. Rammeplan for kulturskolen. Norsk kulturskoleråd (1996)

Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge. (Barne- og ungdomskulturmeldingen). Regjeringen (2021)

Levekår, tilgjengelighet, inkludering, fattigdomsproblematikk. Innlegg presentert ved Storbykonferansen for kulturskole 2020, Fredrikstad. Bergen kulturskole (2020)

Meld. St. nr. 25 (2005–2006) Mestring, muligheter og mening. Regjeringen (2006)

Kommuneplanens samfunnsdel «Sterkere sammen – Kristiansand mot 2030». Kristiansand kommune (2020)

Det er mennesker det handler om! - LIM-strategien for Kristiansand kommune 2015–2022. Kristiansand kommune (2015)

Sterkere sammen for barn og unge. Strategiplan for oppvekst 2020–2025. Kristiansand kommune (2020)

Regionplan Agder 2030. Attraktiv, samskapende og bærekraftig. Agder fylkeskommune (2021)

Inkluderende kulturskole, Utredning av kulturskoletilbudet i storbyene. Bjørnsen, E. (2012) Agderforskning.

FNs barnekonvensjon. FN (1990). Hentet fra <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/menneskerettigheter/barnekonvensjonen>

FNs bærekraftsmål. FN (2015). Hentet fra <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Skaperglede, engasjement og utforskertrang – Praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning. Kunnskapsdepartementet (2019)

Mesterlære (Læring som sosial praksis). Nielsen, K. & Kvale, S. Gyldendal (1999)

Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation (Learning in Doing: Social, Cognitive and Computational Perspectives. Lave, J. & Wenger, Cambridge University Press (1991)

Strategiske allianser. Lunnan, R. & Nygaard, A. Fagbokforlaget (2011).

Busk-rapporten (Barn og unges stemmer Kunst og kultur – Innspill til barne- og ungdomskulturmeldingen) Kulturtanken (2019)

Et nytt trekk i norsk musikkliv. Aftenposten (6.11.1967, s.6)

Tidslinje

1949

Formannskapet i Søgne vedtar å oppfordre folkeopplysningsrådet om «å ta opp arbeidet med å tilrettelegge forholdene» for «å fremme musikklivet i bygda» og støttet deretter musikkopplæringstiltakene økonomisk.

1961

Kristiansand kommune ansetter Ingolf Nafstad som kommunal tilsynslærer i musikk.

1962

Formannskapet i Kristiansand vedtar å opprette kommunal musikkskole 24. oktober 1962 etter forslag fra Ingolf Nafstad. Han blir skolens første rektor og Norges første kommunale storbykulturskole ser dagens lys.

1963

Skolestart i januar med 120 elevplasser. Fast tilholdssted på Grim skole. Administrativt underlagt skoleadministrasjonen med skolestyret som politisk styringsorgan.

1967

Aftenposten utroper i stor avisartikkel at Kristiansand gjennom sin gode musikkcolesatsning har skapt «et nytt trekk i norsk musikkliv».

1970

Musikkskolen flytter til Østre Strandgate 17A (tidligere Handelsgymnaset) sammen med Agder musikkonservatorium. 1000 elevplasser.

1973

Forløperen til Norsk kulturskoleråd, Norsk musikkskoleråd, stiftes i Kristiansand, med Kristiansand musikkskoles rektor Jørg Johnsen som første leder.

1990

Musikkskolen flytter til Musikkens hus (tidligere Kristiansand turnhall) sammen med Agder Musikkonservatorium. 1250 elevplasser.

1994

Dirigentene i byens skolekorps blir ansatt i musikkskolen. Det opprettes undervisningstilbud i rytmisk musikk.

1997

Det lovfestes at alle norske kommuner skal ha kulturskolevirksomhet. Jon Lilletun fra Vest-Agder var leder av kirke-, utdannings- og forskningskomiteen da loven ble vedtatt og ble noen måneder senere den første utdanningsministeren som skulle sørge for at loven ble satt ut i live. Musikkskolen i Kristiansand overføres fra skolesektoren til kultursektoren med kulturstyret som politisk styringsorgan. 1150 elevplasser.

1998

I forbindelse med omorganisering av Kristiansand barne- og ungdomsteater starter musikkskolen undervisning i teater.

2000

Musikkskolen omorganiseres til Kristiansand kulturskole med tre avdelinger: Musikk, teater og billedkunst. 1200 elevplasser.

2005

Teateravdelingen starter med musikal som talenttilbud.

2010

Institutt for musikk ved Universitetet i Agder (tidligere Agder musikkonservatorium) flytter til campus Gimlemoen og kulturskolen disponerer lokalene i Kongensgate 54 alene. Flere undervisningsrom og noe bedre arbeidsforhold for lærerne. 1450 elevplasser.

2012

Talentutviklingsprogram i musikk «Kilden lørdagsskole» etableres i samarbeid med Kilden og Universitetet i Agder. Kulturskolen har nå 1450 elevplasser.

2013

«Kulturskoletimen» etableres som et tilbud til alle elever på andre klassetrinn gjennom ny statlig tilleggsbevilgning. Ordningen avvikes året etter da bevilgningen ikke ble videreført. 1780 elevplasser.

2014

Utviklingsplan 2014 – 2019 vedtas i bystyret. Denne peker blant annet på behov for avklaring rundt fremtidig lokalisering i sentrum.

2016

Kulturskolen tar i bruk kortnavnet Knuden.

2020

Kommunesammenslåing mellom Kristiansand, Søgne og Songdalen – noe som medfører kulturskolesammenslåing. Ny avdelingsstruktur med etablering av produksjonsavdeling for Den kulturelle skolesekken, KulturRullator og egne produksjoner.

2021

Sygna kultursenter åpner. Kulturskolen får nye lokaler for danseundervisning og gode forestillingsfasiliteter på Nodeland. Knuden runder 2100 elevplasser.

2022

Nytt hovedsete for Knuden åpner på Silokaia. Skolens første strategiske plan vedtas.

2023

Nye kulturskolelokaler åpnes i Søgne skole- og idrettssenter med ungdomsskolen som nærmeste nabo.

Telefon 38 14 87 30
post@knuden.no

www.knuden.no

Kulturskolen er en del av Kultur og innbyggerdialog
i Kristiansand kommune.

Kristiansand
kommune